

WSKAŹNIKI
do oceny sytuacji finansowej
jednostek samorządu terytorialnego
w latach 2019-2023

I. WSTĘP

Ministerstwo Finansów prezentuje zestaw wskaźników wyliczony dla jednostek samorządu terytorialnego w latach 2019-2023, który może okazać się pomocny przy ocenie sytuacji finansowej poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz możliwości zaciągania przez nie zobowiązań, czy przy podejmowaniu decyzji o charakterze rozwojowym.

Na podstawie przygotowanego zestawu wskaźników poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, w ramach określonych typów i kategorii, będą mogły porównać swoją sytuację finansową z sytuacją finansową innych jednostek.

Opracowanie zostało przygotowane począwszy od roku 2019, który to rok poprzedzał lata budżetowe dotknięte skutkami kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19 oraz wojną na Ukrainie. Zjawiska te w istotny sposób wpłynęły na sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego, a tym samym na wskaźniki opisujące stan finansów samorządowych.

Wskaźniki zostały zdefiniowane w następujących grupach:

- wskaźniki budżetowe,
- wskaźniki na mieszkańca,
- wskaźniki dla zobowiązań według tytułów dłużnych.

W opracowaniu analizowano również budżety jednostek samorządu terytorialnego w podziale na działalność bieżącą i majątkową.

Definicje dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego, w podziale na bieżące i majątkowe, określają odpowiednio art. 235 - 236 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270)

Do dochodów majątkowych zalicza się:

- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi.

Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na:

- inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego,
- zakup i objęcie akcji i udziałów,
- wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.), w latach 2019-2023:

- do **dochodów majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były §§ (076-078, 080, 087, 609, 610, 618, 620, 625, 626, 628-635, 637-639, 641-645, 651-653, 656, 661-666 i 668-671).
- do **wydatków majątkowych** jednostek samorządu terytorialnego zaliczane były wydatki ujęte w paragrafach należących do grup: 1600, 1601, 1602, 1610, 1611, 1612, 1620, 1630.

Zgodnie z art. 217 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę albo deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Natomiast różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi określona jest jako wynik bieżący, który w przypadku osiągnięcia wartości dodatnich określany jest jako nadwyżka operacyjna (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku bieżącego).

Wynik budżetu bieżącego wskazuje, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi.

Dodatni wynik bieżący (nadwyżka operacyjna) daje jednostce samorządu terytorialnego możliwość realizacji nowych przedsięwzięć majątkowych, zarówno bezpośrednio, przeznaczając tę kwotę na inwestycje lub pośrednio, spłacając wcześniej zaciągnięte zobowiązania na cele inwestycyjne.

Ujemny wynik bieżący (deficyt operacyjny) oznacza, że bieżące wydatki jednostki samorządu terytorialnego przekraczają poziom jej dochodów bieżących, co może być spowodowane na przykład nadmiernym wzrostem zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi lub niższym niż zakładano, wzrostem dochodów jednostki. Zadania bieżące

mogą być realizowane kosztem sprzedaży majątku jednostki, bądź środkami, które pozostały na rachunkach bankowych po wykonaniu budżetów lat poprzednich.

Wskaźniki zostały wyliczone dla każdej jednostki samorządu terytorialnego. Biorąc pod uwagę, że nie wszystkie jednostki zamknęły swoje budżety nadwyżką operacyjną, część wskaźników uwzględniających nadwyżkę operacyjną przyjmuje wartości ujemne.

Do wyliczenia wskaźników wykorzystano dane dotyczące wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za lata 2019-2023 pochodzące ze sprawozdań z wykonania planów dochodów i wydatków oraz zobowiązań i należności tych jednostek, sporządzone według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych i rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

- Rb-27S – sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28S – sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych,
- Rb-NDS – sprawozdanie o nadwyżce/deficycie,
- Rb-Z – sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji

według stanu bazy za:

- 2019 r. na dzień 9 lipca 2020 r.,
- 2020 r. na dzień 19 marca 2021 r.,
- 2021 r. na dzień 21 marca 2022 r.,
- 2022 r. na dzień 24 marca 2023 r.,
- 2023 r. na dzień 15 marca 2024 r.

Wskaźniki zostały zaprezentowane w dwóch załącznikach:

- 1) wskaźniki jednostkowe dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz średnia arytmetyczna, wartość maksymalna i wartość minimalna dla następujących grup jednostek:
 - a) gminy miejskie,

- b) gminy wiejskie,
- c) gminy miejsko-wiejskie,
- d) powiaty,
- e) miasta na prawach powiatu (z wyłączeniem metropolii),
- f) metropolie (12 miast na prawach powiatu),
- g) województwa.

2) dane źródłowe użyte do wyliczenia wskaźników.

W zestawieniach tabelarycznych podano wartości wskaźników w procentach (wskaźniki budżetowe i wskaźniki dla zobowiązań) oraz w złotych (wskaźniki na mieszkańca).

Do wyliczenia wskaźników użyto symboli oznaczających dane:

Symbol	Opis	Źródło danych
Do	dochody ogółem	wg sprawozdania Rb-27S
Dm	dochody majątkowe	wg sprawozdania Rb-27S §§ 076-078, 080, 087, 609, 610, 618, 620, 625, 626, 628-635, 637-639, 641-645, 651-653, 656, 661-666, 668-671*
Sm	dochody ze sprzedaży majątku	wg sprawozdania Rb-27S §§ 077, 078, 080, 087
Db	dochody bieżące	dochody niebędące dochodami majątkowymi
Tb	transfery bieżące - dochody bieżące z subwencji ogólnej oraz z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	wg sprawozdania Rb-27S §§ 200-208, 210-213, 216-218, 221-223, 231-233, 238, 244, 246, 253, 269-271, 273, 275-279, 287, 288, 290, 292**
Wo	wydatki ogółem	wg sprawozdania Rb-28S
Wm	wydatki majątkowe	wg sprawozdania Rb-28S §§ zaliczane do grup: 1600, 1601, 1602, 1610, 1611, 1612, 1620, 1630
Wb	wydatki bieżące	wydatki niebędące wydatkami majątkowymi
Ww	wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń z wyłączeniem	wg sprawozdania Rb-28S §§ zaliczane do grupy 1400

	wynagrodzeń finansowanych lub współfinansowanych środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych	
Zo	zobowiązania ogółem według tytułów dłużnych	wg sprawozdania Rb-Z
Zw	zobowiązania wymagalne	wg sprawozdania Rb-Z
O	wydatki na obsługę długu, w tym odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek	wg sprawozdania Rb-28S §§ zaliczane do grupy 1810
Rs	splata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek	dane obejmują spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych wg sprawozdania Rb-NDS
No	nadwyżka operacyjna	różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi
P	przychody budżetu	wg sprawozdania Rb-NDS
R	rozchody budżetu	wg sprawozdania Rb-NDS
Pbzwr	przychody budżetu z wyłączeniem kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych	wg sprawozdania Rb-NDS
Dbd	dochody bieżące z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	wg sprawozdania Rb-27S §§ 200-208, 210-213, 216-218, 221-223, 231-233, 238, 244, 246, 253, 269-271, 273, 278, 287, 288, 290**
Dbs	dochody bieżące z subwencji ogólnej	wg sprawozdania Rb-27S §§ 275-277, 279, 292
Dbe	dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych	wg sprawozdania Rb-27S §§ 200-208, 210-213, 216-218, 221- 223, 231-233, 238, 244, 246, 253, 269-271, 273, 278, 287, 288, 290** z czwartą cyfrą paragrafu 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9
Wbe	wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych	wg sprawozdania Rb-28S §§ zaliczane do grup 1101,1102,1201,1202,1301,1302, 1401,1402
Wbd	splata zobowiązań dłużnych zaciągniętych po 1 stycznia 2019 r. dokonywane w formie wydatku bieżącego	wg sprawozdania Rb-28S § 492

L	liczba mieszkańców jednostek samorządu terytorialnego według stanu na dzień 30 czerwca danego roku	ustalona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego
---	--	---

* a) §§ 637-639 oraz §§ 670 i 671 wprowadzone zostały w 2022 r. i dotyczą środków na realizację zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

b) §§ 645 dot. roku 2019 i 2020

** a) §§ 208 i 210 wprowadzone zostały w 2022 r. i dotyczą środków na realizację zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

b) §§ 238 dot. roku 2019 i 2020

II. OPIS WSKAŹNIKÓW

Wskaźniki budżetowe

1. Wskaźnik W_{B1} – Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem:

$$W_{B1} = \frac{Db}{Do}, \text{ gdzie:}$$

Do – dochody ogółem,

Db – dochody bieżące (dochody niebędące dochodami majątkowymi).

Wskaźnik W_{B1} wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody bieżące.

2. Wskaźnik W_{B2} – Udział transferów bieżących w dochodach bieżących:

$$W_{B2} = \frac{Tb}{Db}, \text{ gdzie:}$$

Tb – transfery bieżące

Db – dochody bieżące (dochody niebędące dochodami majątkowymi).

Wskaźnik W_{B2} wskazuje jaką część dochodów bieżących stanowią transfery bieżące obejmujące dochody z subwencji ogólnej oraz z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące.

3. Wskaźnik W_{B3} – Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących:

$$W_{B3} = \frac{No}{Db}, \text{ gdzie:}$$

No – nadwyżka operacyjna

Db – dochody bieżące (dochody niebędące dochodami majątkowymi).

Nadwyżka operacyjna wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki samorządu terytorialnego do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym.

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach bieżących (W_{B3}) określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów bieżących. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika, tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększenia wydatków bieżących.

Ujemna wartość wskaźnika wskazuje na to, że jednostka samorządu terytorialnego nie wypracowała nadwyżki operacyjnej.

4. Wskaźnik W_{B4} – Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

$$W_{B4} = \frac{Wm}{Wo}, \text{ gdzie:}$$

Wm – wydatki majątkowe,

Wo – wydatki ogółem.

Wskaźnik W_{B4} wskazuje, jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe.

5. Wskaźnik W_{B5} – Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

$$W_{B5} = \frac{Ww}{Wb}, \text{ gdzie:}$$

Ww – wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń z wyłączeniem wynagrodzeń finansowanych lub współfinansowanych środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,

Wb – wydatki bieżące (wydatki niebędące wydatkami majątkowymi).

Wskaźnik W_{B5} pokazuje, jaką część wydatków bieżących jednostki samorządu terytorialnego stanowią wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

6. Wskaźnik W_{B6} – Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem

$$W_{B6} = \frac{No+Sm}{Do}, \text{ gdzie:}$$

Do – dochody ogółem;

Sm – dochody ze sprzedaży majątku;

No – nadwyżka operacyjna.

Wskaźnik W_{B6} wskazuje udział nadwyżki operacyjnej powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem.

Ujemna wartość wskaźnika wskazuje, że jednostka samorządu terytorialnego nie wypracowuje nadwyżki operacyjnej, a osiągnięte dochody ze sprzedaży majątku nie wystarczają na pokrycie deficytu operacyjnego.

7. Wskaźnik W_{B7} – Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach majątkowych (wskaźnik samofinansowania)

$$W_{B7} = \frac{No+Dm}{Wm}, \text{ gdzie:}$$

Dm – dochody majątkowe;

No – nadwyżka operacyjna;

Wm – wydatki majątkowe.

Wartość wskaźnika W_{B7} wskazuje stopień, w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi, czyli zdolność do samofinansowania. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia; jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości.

8. Wskaźnik W_{B8} - Odsetek dochodów ogółem pozostający po zakończeniu roku budżetowego

$$W_{B8} = \frac{((Do+P)-(Wo+R))}{Do}, \text{ gdzie:}$$

Do – dochody ogółem;

P – przychody;

Wo – wydatki ogółem;

R – rozchody.

Wskaźnik pokazuje jaka część dochodów ogółem jednostki samorządu terytorialnego pozostaje po zakończeniu roku budżetowego. Wskaźnik uwzględnia przychody jednostek samorządu terytorialnego obejmujące m.in. środki pochodzące z otrzymanych pożyczek i kredytów, ze sprzedaży papierów wartościowych czy ze spłaty udzielonych pożyczek, a także rozchody budżetu obejmujące spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów, wykup papierów wartościowych, udzielone kredyty i pożyczki.

9. Wskaźnik W_{B9} - potencjał rozwojowy w relacji do wydatków majątkowych i spłat kapitału

$$W_{B9} = \frac{P_{bzwr} + (Do - Wb)}{Wm + Rs}, \text{ gdzie:}$$

P_{bzwr} – przychody budżetu z wyłączeniem kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych;

Do – dochody ogółem;

Wb – wydatki bieżące;

Wm – wydatki majątkowe;

Rs – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Potencjał rozwojowy to środki publiczne, które faktycznie pozostają w budżecie JST po sfinansowaniu wydatków bieżących i mogą być przeznaczane na działania prorozwojowe tj. m.in. na wydatki majątkowe (np. inwestycje) lub na spłatę wcześniej zaciągniętego zadłużenia - bez konieczności zaciągania nowego długu.

Wskaźnik W_{B9} pokazuje jaka część wydatków majątkowych i spłaty długu będzie możliwa do sfinansowania przychodami budżetu jednostki z wyłączeniem kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych po sfinansowaniu wydatków bieżących.

10. Wskaźnik W_{B10} - potencjał inwestycyjny w relacji do wydatków majątkowych

$$W_{B10} = \frac{P_{bzwr} + (Do - Wb - Rs)}{Wm}, \text{ gdzie:}$$

P_{bzwr} – przychody budżetu z wyłączeniem kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych;

Do – dochody ogółem;

Wb – wydatki bieżące;

Wm – wydatki majątkowe;

Rs – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Potencjał inwestycyjny to potencjał rozwojowy po spłacie pożyczonego (w formie kredytu, pożyczki, obligacji) kapitału.

Wskaźnik W_{B10} pokazuje w jakim stopniu przychody budżetu jednostki (z wyłączeniem kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych) po sfinansowaniu wydatków bieżących i spłacie długu pokrywają wydatki majątkowe.

Wartość wskaźnika mniejsza niż 100% może oznaczać potrzebę zaciągnięcia nowego kredytu/pożyczki w celu sfinansowania działań prorozwojowych. Wartość wskaźnika większa niż 100% pokazuje, że jednostka samorządu terytorialnego może finansować inwestycje bez potrzeby zaciągania nowych kredytów.

11. Wskaźnik W_{B11} - wykorzystanie potencjału inwestycyjnego

$$W_{B11} = \frac{Wm}{Pbzwr + (Do - Wb - Rs)}, \text{ gdzie:}$$

Pbzwr – przychody budżetu z wyłączeniem kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych;

Do – dochody ogółem;

Wb – wydatki bieżące;

Wm – wydatki majątkowe;

Rs – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Wartość wskaźnika W_{B11} pokazuje w jakim stopniu jednostka samorządu terytorialnego wykorzystuje potencjał inwestycyjny.

12. Wskaźnik W_{B12} – wskaźnik jednoroczny średniej z art. 243 ustawy o finansach publicznych (z uwzględnieniem dochodów ze sprzedaży majątku)

$$W_{B12} = \frac{(Db - Dbe) - (Wb - Wbe - Wbd) + Sm}{Db - Dbd}, \text{ gdzie:}$$

Db – dochody bieżące (dochody niebędące dochodami majątkowymi);

Dbe – dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych;

Wb – wydatki bieżące;

Wbe – wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych;

Wbd - spłaty zobowiązań dłużnych zaciągniętych po 1 stycznia 2019 r. dokonywane w formie wydatku bieżącego;

Sm – dochody ze sprzedaży majątku;

Dbd – dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące.

Wskaźnik przedstawia udział nadwyżki operacyjnej (z wyłączeniem środków UE i spłaty zobowiązań dłużnych zaciągniętych po 1 stycznia 2019 r. dokonywanych w formie wydatków bieżących) i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach bieżących.

Wskaźniki na mieszkańca

13. Wskaźnik W_{L1} – Transfery bieżące na mieszkańca

$$W_{L1} = \frac{Tb}{L}, \text{ gdzie:}$$

Tb – transfery bieżące

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.

14. Wskaźnik W_{L2} – Nadwyżka operacyjna na mieszkańca

$$W_{L2} = \frac{No}{L}, \text{ gdzie:}$$

No – nadwyżka operacyjna,

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.

15. Wskaźnik W_{L3} – Zobowiązania ogółem na mieszkańca

$$W_{L3} = \frac{Z_0}{L}, \text{ gdzie:}$$

Z₀ – zobowiązania według tytułów dłużnych,

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.

16. Wskaźnik *W_{L4}* - potencjał rozwojowy na mieszkańca

$$W_{L4} = \frac{P_{bzwr} + (D_0 - W_b)}{L}, \text{ gdzie:}$$

P_{bzwr} – przychody budżetu z wyłączeniem kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych;

D₀ – dochody ogółem;

W_b – wydatki bieżące;

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.

17. Wskaźnik *W_{L5}* - potencjał inwestycyjny na mieszkańca

$$W_{L5} = \frac{P_{bzwr} + (D_0 - W_b - R_s)}{L}, \text{ gdzie:}$$

P_{bzwr} – przychody budżetu z wyłączeniem kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych;

D₀ – dochody ogółem;

W_b – wydatki bieżące;

R_s – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

L – liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.

Wskaźniki dla zobowiązań według tytułów dłużnych

18. Wskaźnik *W_{Z1}* – Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem

$$W_{Z1} = \frac{Z_0}{D_0}, \text{ gdzie:}$$

D₀ – dochody ogółem,

Z₀ – zobowiązania według tytułów dłużnych.

19. Wskaźnik *W_{Z2}* - Relacja zadłużenia do nadwyżki operacyjnej

$$W_{Z2} = \frac{Z_0}{N_0}, \text{ gdzie:}$$

Z₀ – zobowiązania według tytułów dłużnych,

N₀ – nadwyżka operacyjna.

20. Wskaźnik *W_{Z3}* – Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia

$$W_{Z3} = \frac{O+R_s}{D_0}, \text{ gdzie:}$$

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

R_s – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

D₀ – dochody ogółem.

21. Wskaźnik *W_{Z4}* – Relacja wydatków na obsługę długu do kwoty długu

$$W_{Z4} = \frac{O}{Z_0}, \text{ gdzie:}$$

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

Z₀ – zobowiązania według tytułów dłużnych.

22. Wskaźnik *W_{Z5}* – Obciążenie dochodów bieżących obsługą zadłużenia

$$W_{Z5} = \frac{O+R_s}{D_b-D_{bd}}, \text{ gdzie:}$$

D_b – dochody bieżące,

D_{bd} – dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące,

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

R_s – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Wskaźnik *W_{Z5}* – obciążenie dochodów bieżących obsługą zadłużenia. Im większa jest wartość tej relacji, tym większe jest ryzyko wystąpienia niewypłacalności jednostki samorządu terytorialnego.

23. Wskaźnik *W_{Z6}* – Relacja wydatków na obsługę długu do rozchodów na spłatę długu

$$W_{Z6} = \frac{O}{R_S}, \text{ gdzie:}$$

O – odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,

R_S – spłata rat kapitałowych od zaciągniętych kredytów i pożyczek.

24. Wskaźnik W_{Z7} – Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem

$$W_{Z7} = \frac{Z_w}{Z_o}, \text{ gdzie:}$$

Z_w – zobowiązania wymagalne,

Z_o – zobowiązania według tytułów dłużnych.

Konsekwencją braku płynności finansowej w jednostce jest nieterminowe regulowanie zobowiązań.

Wskaźnik W_{Z7} – udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem, wskaźnik ten większy od zera świadczy o nieterminowym wywiązywaniu się z płatności. Im większa wartość, tym większa skala tego zjawiska.

Załączniki:

- 1) Zestawienie zawierające wskaźniki wg grup jednostek (Tabele 1 do 11) oraz wskaźniki jednostkowe dla poszczególnych JST,
- 2) Dane źródłowe ze sprawozdań budżetowych za lata 2019-2023 wykorzystane do wyliczenia wskaźników.